

ZAHTJEV: KORIDOR VC 2 BOSNA I HERCEGOVINA PROJEKT br. 47372

BROJ SLUČAJA: 2020/04

IZVJEŠTAJ O PROCJENI - novembar 2020.

17. Novembar 2020.

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM) je mehanizam odgovornosti EBRD-a. Prima i analizira zabrinutosti koje izraze pojedinci i organizacije civilnog društva na koje projekat utiče, o projektima koje finansira Banka, a za koje se vjeruje da su prouzrokovale štetu. IPAM može obraditi Zahtjeve kroz dvije funkcije: Analizu usklađenosti, kojom se nastoji utvrditi je li ili ne EBRD poštovao svoju Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku i/ili odredbe o Politici pristupa informacijama o konkretnom projektu; i rješavanje problema, čiji je cilj ponovno uspostavljanje dijaloga između podnosioca zahtjeva i klijenta radi rješavanja otvorenog pitanja (pitanja) koje je osnov zahtjeva, ali bez pripisivanja krivice ili greške. Strane koje podnose zahtjev mogu zahtijevati provođenje jedne ili dvije ove funkcije.

Za više informacija o IPAM-u, obratite nam se ili posjetite

<https://www.ebrd.com/project-finance/ipam.html>

Kontakt podaci:

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM)

Europske banke za obnovu i razvoj

One Exchange Square

London EC2A 2JN

Telefon: +44 (0)20 7338 6000

Faks: +44 (0)20 7338 7633

Email: ipam@ebrd.com

<https://www.ebrd.com/project-finance/ipam.html>

Kako IPAM može obraditi moj zahtjev?

Zahtjevi koji se odnose na djelovanje EBRD-a u pogledu zaštite životne sredine, socijalnih pitanja i transparentnosti mogu se dostaviti putem elektronske pošte, telefona ili u pisanoj formi na naprijed navedenu adresu ili putem elektronskog obrasca koji možete pronaći na:

<https://www.ebrd.com/project-finance/independent-project-accountability-mechanism/how-ipam-works.html>

SAŽETAK

[Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti](#) (IPAM) primio je 13. jula 2020. [Zahtjev](#) gospodina Šabana Durmiša, predsjednika Mjesne zajednice Gornje Crkvice (podnosioc zahtjeva), u kojem se poziva na [Projekat Koridor VC2 u FBiH](#) (47372). Projekat se odnosi na izgradnju četiri dionice autoputa sa 4 trake, kako slijedi:

- (i) približno 7,2 km duge dionice autoputa između Bune i Počitelja, i
- (ii) približno 3,9 km duge dionice autoputa između Donje Gračanice i Tunela Zenica;
- (iii) približno 5,8 km duge dionice autoputa između Donje Gračanice i Klopča; i
- (iv) približno 10,4 km duge dionice autoputa između Svilaja i Odžaka.

Banka je u korist JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine odobrila zajam, za koji je izdana državna garancija, u iznosu do 156 miliona EUR koji se koristi za izgradnju četiri nove ključne dionice Koridora Vc kao dijela Osnovne cestovne mreže na Zapadnom Balkanu i većeg Paneuropskog transportnog koridora. Za projekat kao takav određena je kategorija A u smislu Politike zaštite životne sredine i socijalne politike EBRD-a za 2014. i uključuje izgradnju puta i tunela na Koridoru Vc.

Podnosilac zahtjeva tvrdi da EBRD nije poštovao svoju Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku time što nije izveo zvučnu barijeru na mostovima autoputa koji prolaze iznad naselja Pehare, Gornje Crkvice i Talami, što je u suprotnosti sa izvedbenim projektom i obavezama definisanim u [Akcionom planu za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja](#) za ovaj projekat.

Podnosilac zahtjeva je zatražio funkciju IPAMA koja se odnosi na rješavanje problema.

Zahtjev je registrovan 23. septembra 2020. i tokom faze procjene (koja se odvijala od 24. septembra 2020. do 17. novembra 2020.) u skladu sa [Politikom projektne odgovornosti 2019.](#) (PAP), tim IPAM-a je izvršio detaljnu analizu kako bi razumio pitanja postavljena u zahtjevu, razgovarao o dvjema funkcijama IPAM-a-rješavanje problema i usklađenost-sa podnosiocem zahtjeva, klijentom, menadžmentom EBRD-a i ocijenio spremnost i kapacitet strana da se angažuju u okviru obje ove funkcije.

Na osnovu zaključaka procjene i potvrde svih strana da su otvorena pitanja navedena u zahtjevu riješena od momenta podnošenja zahtjeva za rješavanje putem Mehanizma, IPAM preporučuje Upravi da zatvori zahtjev u skladu s članom 2.3.c) (ii) PAP-a.

Kada je u pitanju PAP, ovaj izvještaj o procjeni će biti dostavljen Upravi na odobravanje kako bi se slučaj zatvorio na osnovi nepodnošenja prigovora. Izvještaj će biti stavljen na raspolaganje podnosiocu zahtjeva, menadžmentu Banke i klijentu i biće objavljen u [Registru slučajeva IPAM-a](#) na engleskom i na bosanskom jeziku.

Sadržaj

SAŽETAK	3
I. POZADINA	6
1. PROJEKAT I NJEGOV TRENUTNI STATUS	6
2. ZAHTJEV	7
3. REGISTROVANJE ZAHTJEVA.....	7
4. PROCJENA IPAM-a	7
II. POSTUPAK PROCJENE.....	8
III. ODLUKA DONESENA NA OSNOVU PROCJENE	9
IV. ZAKLJUČCI I NAREDNI KORACI	9

Osim ako nije drugačije naznačeno, izrazi napisani velikim slovima u ovom izvještaju su oni koji su definisani u IPAM-ovoj Politici projektne odgovornosti iz aprila 2019.

Skraćenice/definicije

Klijent/kompanija/ JP Autoceste FBiH	JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine (JP Autoceste FBiH)
OCD	Organizacija civilnog društva
EBRD	Europska banka za obnovu i razvoj
ESAP	Akcion plan za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja
ESIA	Procjena uticaja na životnu sredinu i socijalna pitanja
ESP	Politika zaštite životne sredine i socijalna politika
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
IPAM	Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti
PAP	Politika projektne odgovornosti iz 2019. koja reguliše funkcionisanje IPAM-a
Projekat	Projekat br. 47372 na Koridoru Vc 2-izgradnja dionica autoputa sa četiri trake kao dio autoputa na Koridoru Vc Transeuropske transportne mreže koji spaja Luku Ploče u Hrvatskoj s Mađarskom i koji je dio Trase 2 sveobuhvatne mreže transportne opservatorije za jugoistočnu Evropu (SEETO)

I. POZADINA

1. PROJEKAT I NJEGOV TRENUTNI STATUS

Dana 28. Oktobra 2015., Uprava EBRD-a odobrila je zajam, za koji je izdana državna garancija, u iznosu do 156 (stotinu pedeset i šest) miliona EUR u korist JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine (**Klijent**, **„Kompanija”** ili **„JP Autoceste FBiH”**) za izgradnju četiri nove ključne dionice **Koridora Vc2 u FBiH** Projekt (47372)(**„Projekat”**). Za projekat je određena kategorija A u smislu ESP iz 2014. i uključuje izgradnju sljedeće četiri dionice autoputa sa 4 trake:

- (i) približno 7,2 km duga dionica autoputa između Bune i Počitelja, i
- (ii) približno 3,9 km duga dionica autoputa između Donje Gračanice i Tunela Zenica;
- (iii) približno 5,8 km duga dionica autoputa između Donje Gračanice i Klopča; i
- (iv) približno 10,4 km duga dionica autoputa između Svilaja i Odžaka.

Dio je Transeuropskog Koridora Vc koji spaja Luku Ploče u Hrvatskoj s Mađarskom i dio je Trase 2 sveobuhvatne mreže transportne opservatorije za jugoistočnu Evropu(SEETO).Koridor Vc se smatra ključnom transportnom trasom u FBiH, a proteže se od sjevera prema jugu i spaja Budimpeštu (Mađarska) sa jadranskom Lukom Ploče (Hrvatska). Glavni cilj projekta je unaprijediti transportnu povezanost između FBiH i zemalja u okruženju i promovisati ekonomski razvoj.

Slika 1: Cestovni Koridor Vc2 u FBiH i lokacije projektnih dionica

Izvor: Projekat Koridor Vc u Bosni i Hercegovini, Netehnički sažetak, ažuriran u julu 2017.

Trenutno se odvija izgradnja novih 11 kilometara na odnosnoj dionici autoputa, a završetak izgradnje i puštanje u promet očekuju se do kraja novembra 2020.

2. ZAHTJEV

Dana 13. jula 2020. primljen je [zahtjev](#) vezan za Projekat (47372) na [Koridoru Vc2 u FBiH](#) i dionicu autoputa Donja Gračanica - Klopče, koja je njegov dio. Zahtjev je podnio gospodin Šaban Durmiš u svojstvu predsjednika i ovlaštenog predstavnika MZ Gornje Crkvice. U zahtjevu se tvrdi da EBRD nije poštovao svoju Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku zbog toga što, konkretno, JP Autoceste FBiH nisu izgradile zvučne barijere na mostovima iznad naselja Pehare, Gornje Crkvice i Talami, čime je stanovnike naselja izložio mogućoj opasnosti.

Dana 20. jula 2020., tim IPAM-a je obustavio obradu zahtjeva na 45 (četrdeset i pet) radnih dana (tj. do 23. septembra 2020) u skladu sa članom 2.2. f) (ii) (a) PAP-a kako bi menadžmentu EBRD-a i podnosiocu zahtjeva omogućio da se angažuju i riješe neriješena pitanja navedena u zahtjevu. Do kraja perioda obustave, menadžment EBRD-a je obavijestio IPAM da su klijent i podnosilac zahtjeva održali sastanke kako bi razmotrili rješenja vezana za uticaj buke. IPAM se na kraju perioda obustave pokušao obratiti podnosiocu zahtjeva kako bi provjerio jesu li njegove zabrinutosti riješene tokom spomenutog perioda, ali kontakt nije bilo moguće ostvariti.

3. REGISTROVANJE ZAHTJEVA

Zahtjev je registrovan dana 23. septembra 2020., nakon isteka perioda obustave, s obzirom na to da je zahtjev ispunjavao kriterije iz člana 2.2.B [Politike projektne odgovornosti 2019.](#) i da podnosilac zahtjeva nije potvrdio da su otvorena pitanja riješena nakon interakcije s klijentom.

Registrovanje zahtjeva je administrativni korak kojim se potvrđuje da zahtjev ispunjava kriterije za registrovanje, i to:

- i. Dostavljene su sve obavezne informacije;
- ii. Zahtjev se odnosi na pitanja vezana za specifične obaveze Banke u skladu sa Politikom zaštite životne sredine i socijalnom politikom;
- iii. Zahtjev se odnosi na projekat koji je odobren, a zahtjev je podnesen u roku od 24 mjeseca od datuma kada Banka prestaje da ima finansijski interes u projektu;
- iv. Nije ispunjen ni jedan uslov koji bi spriječio registrovanje;
- v. Zahtjev ne udvostručava niti ometa, niti ga sprečava drugi proces.

Registrovanje ne podrazumijeva donošenje odluke o osnovanosti, istinitosti ili tačnosti sadržaja. Nakon postupka registrovanja, započinje postupak procjene.

4. PROCJENA IPAM-a

Kao što je definisano u članu 2.3. PAP-a iz 2019., svrha faze procjene je:

- Jasno razumijevanje pitanja navedenih u zahtjevu;

- Razgovor sa uključenim stranama o funkciji rješavanja problema i funkciji analize usklađenosti, njihovom djelokrugu i mogućim ishodima;
- Procjena spremnosti uključenih strana za angažovanje u okviru svake funkcije, uz uzimanje u obzir funkcije koju preferiše podnosilac zahtjeva;
- Razmatranje ažuriranog statusa drugih napora uložениh u rješavanje pritužbe, ako je primjenjivo; i
- Donošenje konačne odluke, pri čemu IPAM ima tri mogućnosti:
 - a. Slučaj se nastavlja rješavanjem problema, na osnovu dogovora između podnosioca zahtjeva i klijenta; ili
 - b. Slučaj će biti upućen na procjenu usklađenosti ako nije postignut dogovor o pristupanju rješavanju problema i ako je podnosilac zahtjeva to izričito zahtijevao; ili
 - c. Slučaj se zatvara.

Faza procjene traje 40 radnih dana od dana registrovanja (tj. od 23. septembra 2020., u ovom slučaju), a kao rezultat ove faze, IPAM izdaje izvještaj o procjeni koji se odnosi na rezultat izvršene procjene. Ako IPAM utvrdi da slučaj treba biti zatvoren, izvještaj o procjeni se dostavlja Upravi na razmatranje u okviru procedure nepodnošenja prigovora.

Nakon donošenja odluke, izvještaj se stavlja na raspolaganje podnosiocima zahtjeva, menadžmentu Banke i klijentu i javno se objavljuje u [Registru slučajeva IPAM-a](#).

II. POSTUPAK PROCJENE

Nakon registrovanja slučaja i u skladu s članom 2.3. Politike, IPAM provodi uredsku analizu relevantne projektne dokumentacije, zahtjeva i pratećih informacija koje dostave podnosilac zahtjeva, menadžment Banke i klijent.

Zbog zdravstvene krize uzrokovane pandemijom COVID-19 i zabrane putovanja za zaposlenike EBRD-a, nije bilo moguće obaviti terensku posjetu projektnog područja. Umjesto toga, održani su virtuelni sastanci sa podnosiocem zahtjeva, klijentom i menadžmentom banke tokom mjeseca oktobra 2020., a ciljevi su bili sljedeći:

- Prikupiti informacije o kontekstu projekta, postupku dubinske analize i njegovom trenutnom statusu.
- Bolje razumjeti otvorena pitanja i aktivnosti poduzete do tog trenutka u vezi s navodima podnosioca zahtjeva;
- Istražiti, općenito, osnovne interese svake uključene strane i njihovu spremnost da sudjeluju u postupku rješavanja problema u smislu zabrinutosti navedenih u zahtjevu; i
- Dati informacije o funkcijama rješavanja problema i analizi usklađenosti, njihovom djelokrugu i mogućim ishodima.

Tokom procjene IPAM-a, podnosilac zahtjeva je nastavio angažman u smislu nastavka razgovora o mogućim rješenjima sa menadžmentom EBRD-a i klijentom. Tokom ovih razgovora, klijent je naručio nezavisnu analizu utjecaja očekivanih nivoa buke utjecaja na lokalne zajednice zbog manjih izmjena trase. U rezultatima studije preporučene su pasivne mjere zaštite od buke kao odgovarajuće rješenje za djelovanje buke na dva domaćinstva.

Podnosilac zahtjeva i klijent su 26. oktobra 2020. potpisali sporazum. U sporazumu je utvrđeno da će klijent provesti mjere pasivne zaštite od buke predložene u studiji i da će pratiti nivoe buke nakon puštanja u rad autoputa. U daljnjoj komunikaciji sa klijentom, IPAM je potvrdio da se ove mjere provode i da će se redovno praćenje nivoa buke odvijati nakon što autoput bude pušten u rad.

Podnosilac zahtjeva je 12. Novembra 2020 obavijestio IPAM da su njegove zabrinutosti riješene na adekvatan način i da želi povući svoju pritužbu koju je uložio IPAM-u.

III. ODLUKA DONESENA NA OSNOVU PROCJENE

U skladu sa članom 2.3. PAP-a, s obzirom na to da je podnosilac zahtjeva zadovoljan predloženim rješenjem koje je ponudio klijent i da je odlučio da povuče svoj zahtjev, IPAM preporučuje Upravi da zatvori Slučaj.

IV. ZAKLJUČCI I NAREDNI KORACI

Na osnovu zaključaka procjene i u skladu sa članom 2.3.C.(ii) [Politike Projektne odgovornosti iz 2019.](#), IPAM preporučuje Upravi da odobri zatvaranje zahtjeva na osnovu nepodnošenja prigovora.

Ako preporuka IPAM-a bude odobrena i u smislu PAP-a iz 2019., doći će do zatvaranja slučaja. Prije toga, izvještaj će biti poslan podnosiocu zahtjeva, menadžmentu Banke i klijentu i biće objavljen u Registru slučajeva IPAM-ana engleskom i na bosanskom jeziku.